

Hogyan részesülhet 1%-ból a civil szervezet?

Azok a civil szervezetek részesülhetnek az adózók 1%-os felajánlásaiból:

- amelyek az egyesülési jogról, a közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról szóló törvény (a továbbiakban: Civil. Tv.) szerinti **egyesület** (kivéve a pártot, biztosító egyesületet, munkaadói és munkavállalói érdekképviselői szervezetet és **alapítvány, közalapítvány**, amelyeket a magánszemély rendelkező nyilatkozata évének első napja előtt legalább két évvel vett nyilvántartásba a bíróság,
- ha belföldi székhelyű és nyilatkozata szerint **közhasznú tevékenységet végez**, (nem kell közhasznú jogállásúnak lennie a civil szervezetnek!) Közhasznú tevékenység fogalmát a Civil tv.7 határozza meg, mely szerint közhasznú minden olyan tevékenység, amely a létesítő okiratban megjelölt közfeladat teljesítését közvetlenül vagy közvetve szolgálja, ezzel hozzájárulva a társadalom és az egyén közös szükségleteinek kielégítéséhez,
- alapszabálya, alapító okirata szerint megfelel a Civil tv. 34. § (1) bekezdés d) pontja szerinti feltételnek, szerepel az okiratban, hogy a **civil szervezet közvetlen politikai tevékenységet nem folytat, szervezete pártoktól független és azoknak anyagi támogatást nem nyújt**,

feltéve, ha bírósági nyilvántartásba vételük legkésőbb 2021. december 31-én megtörtént, székhelyük belföldön van és nyilatkozatuk szerint közhasznú tevékenységet folytatnak.

A vallási egyesületek nem a civil kedvezményezettek körében vannak, így ezen szervezetek akkor gyűjthetnek felajánlásokat, ha a Nemzeti Adó- és Vámhivaltól (NAV) előzőleg technikai számot kaptak.

A szervezeteknek a rendelkezőnyilatkozatok megszerzéséhez közölniük kell az adószámukat azokkal az adózó magánszemélyekkel, akiknek a rendelkezőnyilatkozatára számítanak. Ez az eljárás alaki kötöttségek nélküli, megvalósítható személyes kapcsolatfelvétellel, szórólapokkal, egyéb – jogszabályba nem ütköző – figyelemfelhívással, hirdetéssel.

Ki rendelkezhet az adó 1%-áról?

Bárki, aki személyijövedelemadó-bevallást ad, rendelkezhet adója meghatározott részéről. A magánszemélyeken túl az egyéni vállalkozók és az őstermelők⁵ is rendelkezhetnek, ha ezekből a tevékenységekből vagy más jogcímen az összevont adóalapba tartozó jövedelmet szereznek.

A rendelkezés módja és határideje

A rendelkezőnyilatkozat a személyi jövedelemadó bevallási nyomtatvány része. Az a magánszemély, aki adóbevallást ad, a nyomtatvány megfelelő lapjának (a 23SZJA jelű bevallás EGYSZJA lapja,) kitöltésével rendelkezhet.

Adóbevallás a NAV által összeállított adóbevallási tervezet elfogadásával, javításával, kiegészítésével elkészített bevallás is.

Természetesen, aki a Központi Ügyfél-regisztrációs Nyilvántartáshoz kapcsolódó tárhellyel rendelkezik, az az szja 1+1 százalékáról a legegyszerűbben [online tud rendelkezni](#). A NAV honlapján található nyomtatványkitöltő program¹⁷ használatakor szintén lehetséges

rendelkezni, azaz a program felhasználásával kitölteni a 23SZJA jelű bevallás EGYCSA lapján található rendelkezőnyilatkozatot.

Ha valaki az így előállított bevallását kinyomtatva kívánja eljuttatni a NAV-hoz, akkor azt a bevallást tartalmazó borítékban kell elhelyezni. Ha valaki a nyomtatvány részeként rendelkezik, és bevallását papíron adja be, saját azonosító adatairól a kedvezményezettek vonatkozó adatokat nem szabad leválasztani.

A rendelkező magánszemély a rendelkezőnyilatkozaton jelezheti azt a döntését is, hogy nevét és postai, illetve elektronikus levelezési címét az általa kedvezményezettként feltüntetett civil szervezettel közöljék. Aki adatai közzétételére felhatalmazást ad, annak számolnia kell azzal, hogy őt a kedvezményezettként megjelölt szervezet megkeresi, tájékoztatást nyújt és adatait a rendelkezéstől számított öt évig kezeli. Az adatok feltüntetése az EGYCSA lapon önkéntes, mindenki szabadon eldöntheti szeretné-e, hogy azok eljussanak a választott civil szervezethez.

A felajánlott összegek kiutalása

A NAV a kedvezményezetteket megillető összegről minden év szeptember 15-éig az internetes honlapján tájékoztatást tesz közzé. A civil kedvezményezetteknek felajánlott összeget következő év szeptember 30-áig utalja át. Köztartozás fennállásakor a NAV az adózás rendjéről szóló törvény (a továbbiakban: Art.) rendelkezései alapján intézkedik a kedvezményezett javára felajánlott adóösszeg átvezetéséről az általa nyilvántartott köztartozásra. A köztartozások kiegyenlítése után fennmaradó összeg utalható a kedvezményezettnek.

A felhasználásigazolás és az elszámolás szabályai

A magánszemély által juttatott pénzösszeg olyan költségvetési támogatás, amelynek igénylését és a közcélú tevékenységeknek megfelelő felhasználását az adóigazgatási rendtartásról szóló törvényben és adózás rendjéről szóló törvényben foglaltak szerint a NAV ellenőrzi.

A civil kedvezményezett akkor használja fel a közcélú tevékenységének megfelelően az 1 % összeget, ha az alapítvány, közalapítvány, egyesület alapcél szerinti közhasznú tevékenysége megvalósítására fordítja.

Lényeges arra is ügyelni, hogy a kedvezményezett fenntartásával, működésével kapcsolatos költségként elszámolható összeg együttesen sem haladhatja meg a felhasználás évében felhasznált összeg **25 százalékát, de legfeljebb a 25 millió forintot.**

Működési költségként a következők vehetők figyelembe:

- személyi jellegű ráfordítások,
- fizetendő kamatok és kamatjellegű ráfordítások, a
- pénzügyi műveletek egyéb ráfordításai,
- a székhely, működési hely – kivéve, ha az valamely alapító, tag, vezető tisztségviselő, alkalmazott vagy ezek hozzátartozója által bármely jogcímen lakás céljára használt ingatlana is egyben – fenntartásával és működtetésével kapcsolatos költségek, így különösen az ingatlan bérleti díja és a kedvezményezettet terhelő közműdíjak,
- a postaköltség, a telefon- és internetszolgáltatás alapdíja,
- a költségvetési szerveknél a személyi és dologi juttatások.

A kedvezményezett reklám- és marketingcélú tevékenységére fordított költségek együttes összege a felhasználás évében nem haladhatja meg a felhasznált összeg 10 százalékát, de legfeljebb 10 millió forintot.

A civil kedvezményezettnek a részére juttatott összeg felhasználására vagy esetleges tartalékolásra vonatkozó adatokat **elektronikusan** meg kell küldenie a **NAV-nak** az átutalást követő második év május 31-ig. (2024-ben átutalt összeg adatait 2026. május 31-éig, KOZ nyomtatványon)

A NAV a szervezeteknek átutalt, illetve a köztartozásra visszatartott támogatás, a felhasznált vagy tartalékolat támogatás, valamint a visszafizetendő támogatás összegét honlapján közzéteszi. A NAV a közleményekben szereplő adatokat és a felajánlásokból kizárt adózók listáját átadja a társadalmi és civil kapcsolatok fejlesztéséért felelős miniszternek, aki az adatokat a Civil Információs Portálon közzéteszi. Ezen túl azon szervezeteknek, amelyek saját internetes felülettel rendelkeznek, a felhasználást követő év május 31-ig a közleményt ezen a felületen is közzé kell tenniük azzal, hogy a közleményt 1 évig nem lehet onnan eltávolítani.

A NAV ellenőrzi a felhasználást és ha azt állapítja meg, hogy a támogatás igénylése jogszabálysértő volt, például, ha a kedvezményezetti feltételek nem állnak fenn, valamint a közcélú tevékenység szerinti felhasználás nem valósult meg, akkor a kedvezményezettnek a NAV határozata alapján az átutalt összeget vissza kell fizetnie.

Ha a kedvezményezett a közleményre vonatkozó szabályoknak nem tett eleget, teljesítéskor számszakilag hibás adatot közölt, vagy nem az elszámolandó összeget szerepeltette, és a NAV által az adatok javítására kitűzött határidőt elmulasztotta, vagy teljesítéskor valótlan adatot közölt, a NAV határozatával kizárja a határozat jogerőre emelkedését követő rendelkezőévben tett felajánlások részesedéséből.